

Natur og vandmiljø

Betydning af prisforudsætninger ved beregning af tab ved efterafgrødekrav med sædskifteændring

Med en aktuel (september 2020) merpris for vinterhvede i forhold til vårbyg på 15 kr. pr. hkg er tabet ved sædskifteændring fra vinterhvede til vårbyg på 1100 kr. pr. ha for JB 1 og op til 3.500 kr. pr. ha på JB 7. Ved en merpris på 5 kr. pr. hkg er tabet henholdsvis 600 og 2900 kr. pr. ha.

Viden om

I rapporten "[Tilpasning til flere efterafgrøder – beregning af omkostninger](#)" er angivet, at det væsentligste tab ved efterafgrøder opstår, hvis det er nødvendigt at ændre sædskiftet. På svinebrug er angivet et tab i dækningsbidrag fra -200 kr. på JB 1 til 2.600 kr. på JB 7. Beregningen er oprindeligt foretaget ved en pris på vinterhvede på 120 og for vårbyg på 115 kr. pr. hkg.

Prisforudsætningerne er i rapporten fastsat ud fra de foregående års priser og ud fra forskellen i foderværdi af vårbyg og vinterhvede. Under forudsætning af at efterafgrøder sås rettidigt koster de uden sædskifteændringer mellem 0 og 200 kr. pr. ha, hvorfor omkostningen til sædskifteændringerne er betydelig sammenlignet hermed.

Prisforskellen mellem vårbyg og vinterhvede er i efteråret 2020 væsentligt forskellige fra de forudsætninger, der er anvendt i rapporten. Den nuværende prisforskel (september 2020) mellem vinterhvede og vårbyg er på ca. 15 kr. pr. hkg. Det er vanskeligt at forudsige, om den betydeligt større prisforskel end normalt er udtryk for en blivende forandring i markedet.

For at få et udtryk for betydningen af prisforskellen, er der gennemført en beregning af dækningsbidragene under et spænd af priser og ved forskellige udbytteforskelle mellem vinterhvede og vårbyg. Udbytter og udbytteforskelle er baseret på normudbytter i "Vejledning om gødskning og harmoniregler" 2019/20. Udbytteforskellene varierer meget mellem enkelte marker og bedrifter, og på en konkret bedrift bør tages udgangspunkt i egne udbytter. Omkostningerne ved dyrkning af vinterhvede og vårbyg fremgår af tabel 1, og er de samme som i den tidligere rapport.

Tabel 1. Omkostninger ved dyrkning af vinterhvede og vårbyg på svinebrug forudsat i beregningerne.

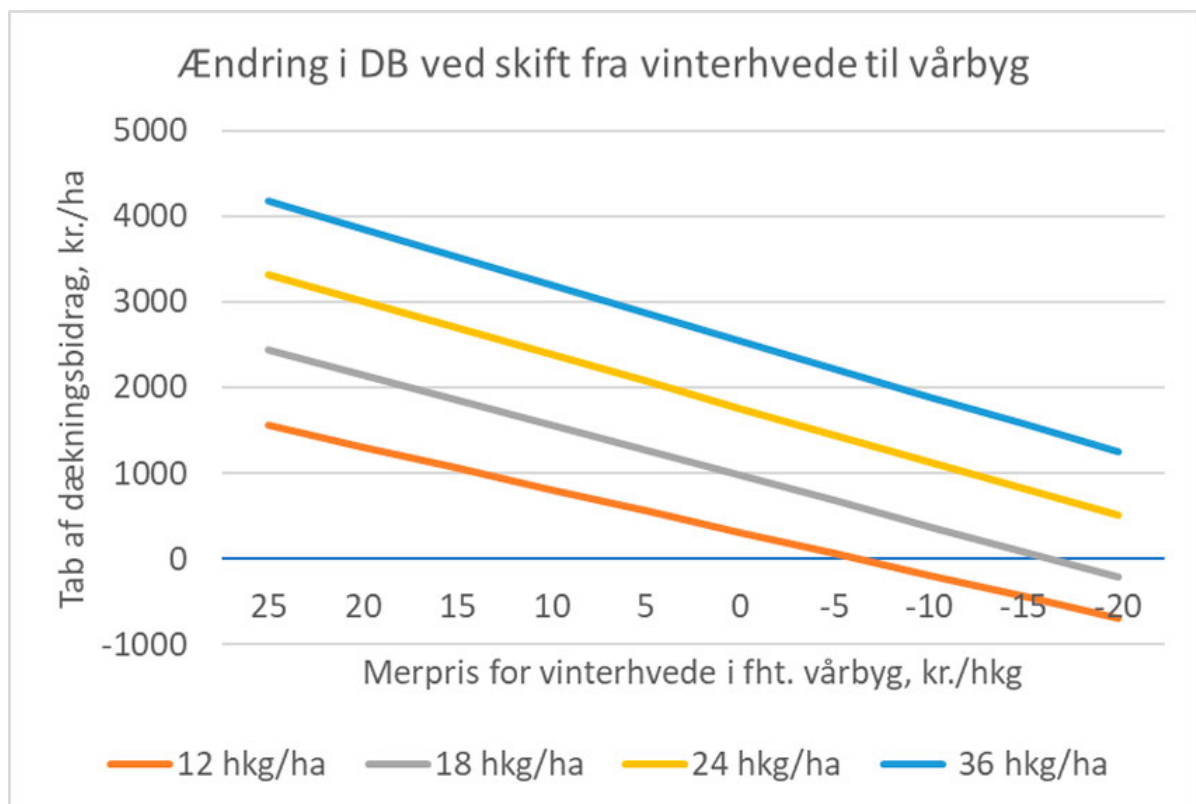
	JB 1-3	JB 2+4	JB 5-6	JB 7-9
Udbytte, vårbyg, hkg/ha	50	59	62	65
Stykomkostninger, kr./ha	-2.091	-2.091	-2.091	-2.091
Variable maskinomkostninger, kr./ha	-1.620	-1.729	-1.765	-1.801

	JB 1-3	JB 2+4	JB 5-6	JB 7-9
Omkostninger i alt, kr./ha	-3.711	-3.820	-3.856	-3.892
Udbytte, vinterhvede, hkg/ha	62	77	86	95
Stykomkostninger, kr./ha	-3.270	-3.233	-3.195	-3.158
Variable maskinomkostninger, kr./ha	-1.632	-1.865	-1.901	-1.937
Omkostninger i alt, kr./ha	-4.902	-5.098	-5.096	-5.095
Udbytteforskel, hkg/ha	-12	-18	-24	-30

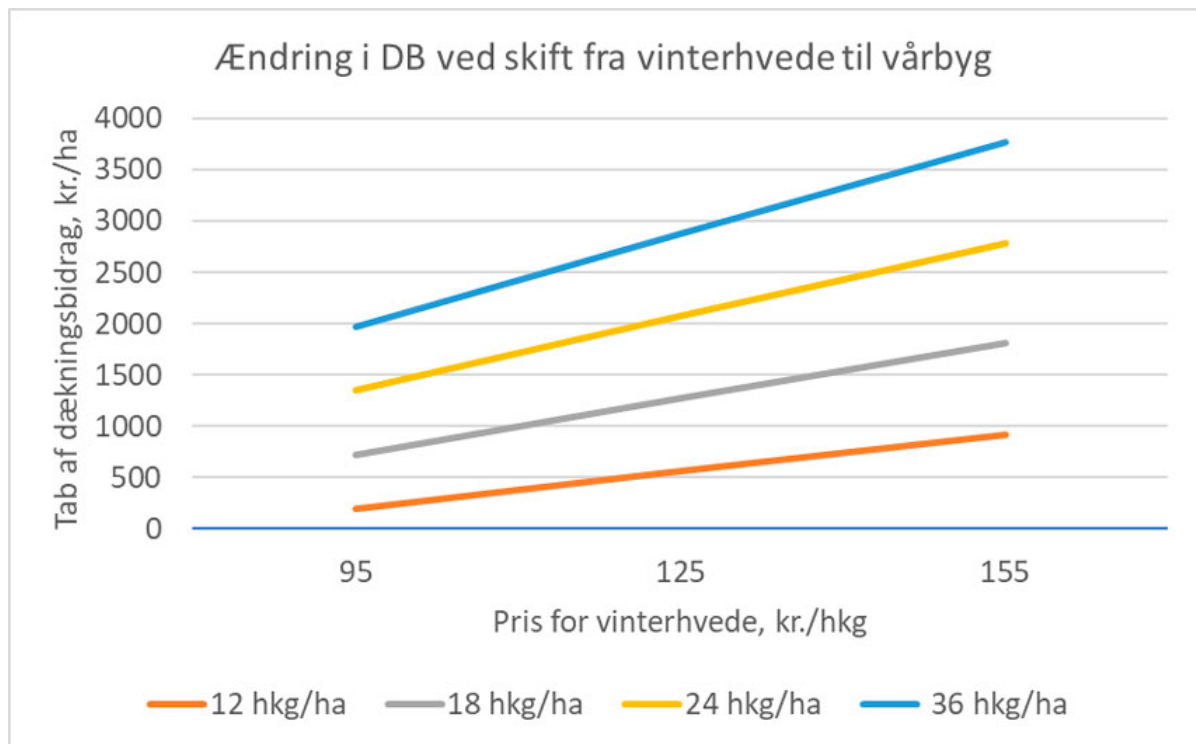
I figur 1 er vist, hvordan tabet i dækningsbidrag udvikler sig ved aftagende merpris for vinterhvede i forhold til vårbyg ved forskellige udbytteforskelle, der anses for at være typiske fra JB 1-3 til JB 7.

I den oprindelige rapport blev beregningen baseret på en prisforskel på 5 kr. pr. hkg. Tabet ved sædskifteændringen er her fra 600 til 2.900 kr. pr. ha på henholdsvis JB 1-3 og JB 7. Ved den nuværende prisforskel i niveauet 15 kr. pr. hkg er tabet tilsvarende henholdsvis 1.100 til 3.500 kr. pr. ha. Det er således med prisforudsætninger gældende i september 2020 baseret på salgspriser på korn ca. 600 kr. pr. ha dyrere at foretage en sædskifteændring end beregnet i den oprindelige rapport. Omkostningen for at tilpasse sig det øgede efterafgrødekrav er derfor dyrere, hvis det skal ske i form af sædskifteændringer.

1. Tab af dækningsbidrag ved sædskifteændring fra vinterhvede til vårbyg ved forskellige udbytteforskelle og ved forskellig merpris for vinterhvede i forhold til vårbyg.

Der er desuden foretaget en beregning af, hvad prisen for vinterhvede betyder for tabet ved sædskifteændring. Det er i beregningen (figur 2) ved alle priser for vinterhvede forudsat, at prisen for vårbyg er 5 kr. pr. hkg mindre end for vinterhvede, såfremt prisforskellen er større, vil tabet blive større jfr. følsomhedsanalysen i figur 1. Tabet ved sædskifteændring stiger fra ca. 1.500 kr. på JB 5-6 (udbytteforskel på 24 hkg pr. ha) ved en vinterhvedepris på 95 kr. pr. hkg til 2.800 kr. pr. ha ved en vinterhvedepris på 155 kr. pr. hkg.

Figur 2. Prisen på vinterhvedes betydning for tabet ved sædskifteændring fra vinterhvede til vårbyg. Prisen for vårbyg er sat 5 kr. pr. hkg lavere end for vinterhvede.

Emneord

Efterafgrøder

Miljøtiltag

Sidst bekræftet/revideret: 09. september 2020

Vil du vide mere?

Leif Knudsen

Chefkonsulent, Gødskning

SEGES

lek@seges.dk

+45 8740 5428

Støttet af

Promilleafgiftsfonden
for landbrug

SEGES	Tlf.	87 40 50 00
Agro Food Park 15	Fax.	87 40 50 10
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk

